

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Цивілізаційні процеси в українському суспільстві»

Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Технології захисту навколишнього середовища»
Статус	нормативна
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	1-й семестр
Мова викладання	українська
Викладачі	Проф. Ченцова Надія Володимирівна

Силабус призначено для допомоги опанування студентом навчального контенту з дисципліни, підготовки та проходження контрольних заходів.

Опис навчальної дисципліни.**Назва:** «Цивілізаційні процеси в українському суспільстві»**Код:** 32**Галузь:** 18 «Виробництво та технології»**Тип:** Нормативна**Кількість встановлених кредитів:** 3**Курс:** 1-й**Семестр вивчення:** 1-й**Рівень вищої освіти:** бакалавр**Рік навчання:** 1-й**Кількість годин:** 90**Викладачі:**

- Ченцова Надія Володимирівна, професор кафедри історії та політичної теорії, кандидат історичних наук, професор, <http://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/chentsova.php>;

- Кочергін Ігор Олександрович, професор кафедри історії та політичної теорії, доктор історичних наук, доцент, <http://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/kochergin.php>;

- Чорнобай Павло Олексійович, доцент кафедри історії та політичної теорії, кандидат історичних наук, доцент, <http://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/chernobay.php>.

Результати навчання. Знати сучасні теорії, підходи, принципи екологічної політики, фундаментальні положення з біології, хімії, фізики, математики, біотехнології та фахових і прикладних інженерно-технологічних дисциплін для моделювання та вирішення конкретних природоохоронних задач у виробничій сфері.

Форми організації занять.

- Навчальні заняття – лекції.
- Практична підготовка – семінарські заняття.
- Самостійна робота – підготовка до навчальних занять.
- Контрольні заходи – залікова робота, захист семінарських робіт.

Мета вивчення дисципліни. Формування громадянської позиції фахівця як члена суспільства, який усвідомлює його головні цінності та досягнення, докладас зусиль до їх примноження і сталого розвитку.

Календарно-тематичний план.

Тематичний план та розподіл обсягу часу з дисципліни «Цивілізаційні процеси в українському суспільстві»

Курси, чверті	Тижні (7 тижнів)	Види, тематика навчальних занять, шифри та зміст результатів навчання за дисципліною	Обсяг, години		
			аудит.	самос- тійна	разом
1 курс, 1 чверть		Лекції			
	1	1. Вступ. Поняття цивілізації та суспільних процесів. 2. Становлення сучасного суспільства	2	46	60
	2	3. Соціальна структура українського суспільства	2		
	3	4. Соціально-економічний розвиток українського суспільства	2		
	4	5. Політичні процеси в українському суспільстві	2		
	5	6. Формування громадянського суспільства та забезпечення прав і свобод людини та громадянина	2		
	6	7. Етнокультурні тенденції в сучасній Україні	2		
	7	Контрольні заходи	2		
		Семінарські заняття			
	1	1. Вплив глобалізаційних процесів на культурний розвиток сучасної людини	2	23	30
	2	2. Соціальні та громадянські компетенції людини і громадянина	1		
	3	3. Уміння вчитися впродовж життя	1		
	4	4. Національні особливості політичної ситуації в сучасній Україні	1		
	5	5. Екологічна грамотність та здоровий спосіб життя	1		
6	Контрольні заходи	1			
Контроль підсумковий, 1 чверть - залік		Разом	21	69	90
		Лекції	14	46	60
		Семінарські заняття	7	23	30

Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання.

Лекції – ілюстративно-наочне навчання (пояснення, бесіда, мультимедійна презентація).

Семінарські заняття – навчання на базі кафедри історії та політичної теорії (виконання семінарських робіт, їх захист).

Самостійна робота (індивідуальна контрольна робота – особистісно-орієнтована з елементами дистанційної).

Результати вивчення дисципліни. Очікувані результати освоєння дисципліни зводяться до наступних навичок і умінь:

- розуміти суспільство як цілісну систему, вміти виявляти базові тенденції його розвитку та реалізовувати отримані знання і вміння;

- усвідомлювати базові цінності і досягнення сучасного суспільства для практичної реалізації у професійній діяльності;

- усвідомлювати взаємозв'язок між розвитком суспільства та науково-технологічним розвитком;
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, необхідність його сталого розвитку, здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства;
- засвоювати моральні та культурні цінності і досягнення українського суспільства на основі розуміння історії та закономірностей його розвитку.

Література для вивчення дисципліни

1. Стандарт вищої освіти підготовки бакалавра з спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища». СВО-2018. – К.: МОН України, 2018. – 17 с.
2. Балущок В.Г. Етногенез українців. – К., 2004. – 231 с.
3. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX – XX ст. – К.: Генеза, 2000. – 360 с.
4. Стельчик С. Історія України: становлення сучасної нації. – К.: Laurus, 2011. – 376 с.
5. Історія українського суспільства: навчальний посібник / За ред. І.Д. Дудко. – К.: КНЕУ, 2011. – 597 с.
6. Касьянов Г. Україна 1991–2007: Нариси новітньої історії. – К.: Наш час, 2008. – 432 с.
7. Магочій П.-Р. Україна: історія її земель та народів. – Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2012. – 794 с.
8. Попович М. Нарис історії культури України. – К.: АртЕк, 1998. – 727 с.
9. Кочергін І.О. Україна між Сходом і Заходом: Навчальний посібник. – Д., 2015. – 112 с.
10. Політична історія України / Під ред. Швидько Г.К. – Д.: НГУ, 2002. – 259 с.

Політика виставлення балів.

Виставлення балів ґрунтується на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами, які також використовуються для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП»».

Форми оцінювання.

- Поточний контроль – письмова контрольна робота та усне опитування.
- Оцінювання виконання та захисту семінарських робіт.
- Підсумковий контроль – залікова робота у письмовій формі.

Питання до заліку.

Приклади питань до заліку.

1. Основні терміни та поняття, етапи й особливості розвитку українського суспільства, його місце в цивілізаційному поступі.
2. Соціально-політичні процеси в українському суспільстві для становлення особистісних світоглядних орієнтирів.
3. Суспільні процеси у взаємозв'язку з урахуванням впливу на них конкретних історичних, політичних та економічних обставин.
4. Специфіка формування інститутів державної влади, оцінки діяльності політичних партій, їх лідерів і керівників держави.
5. Особливості взаємовідносин суспільства та влади, окреслювати можливі перспективи розвитку громадянського суспільства в Україні.
6. Дайте характеристику реформ, проведених Володимиром Великим.
7. З діяльністю яких правителів пов'язаний період найвищого піднесення Київської Русі?
8. Можливі варіанти розвитку суспільства на підставі знання закономірностей і сутності соціальних процесів, які відбувалися у минулому.
9. З якою подією прийнято пов'язувати утворення Київської держави?
10. Історичний вплив Київської Русі на розвиток європейської цивілізації.
11. Назвіть причини виникнення українського козацтва.
12. В чому полягало історичне значення діяльності Б. Хмельницького?
13. Назвіть особливості Запорозької Січі як республіки.
14. Яку роль відіграло козацтво у захисті українських земель від турецько-татарської агресії?
15. Роль та значення Кирило-Мефодіївського товариства, його програмні документи.
16. Формування державницької позиції під час української національно-демократичної революції (на прикладі Універсалів Центральної Ради).
17. Українська держава гетьмана П.П. Скоропадського.
18. Назвіть основні положення «Пактів і Конституції законів і вольностей Війська Запорозького» П. Орлика.
19. Охарактеризуйте роль Гетьманщини в історії українського народу.
20. Охарактеризуйте соціальні та громадянські компетенції людини та громадянина.
21. Національні особливості політичної ситуації в сучасній Україні.
22. Екологічна грамотність та здоровий спосіб життя.